

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА "ЮРИЙ ГАГАРИН"

ул. "Свобода" № 31
гр. Петрич

тел.: 0882 655 776
e-mail: pgmet_petrich@mail.bg

www.pgmet1.com

УТВЪРЖДАВАМ,

Директор:

(Таня Иванова)

ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - дневна
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ -
завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР) – 4
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ В6

УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

за X^б клас
за учебната 2022/2023 година

СПЕЦИАЛНОСТ: код 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“

ПРОФЕСИЯ: код 840110 „Спедитор-логистик“

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: код 840 „Транспортни услуги“

Училищният учебен план е разработен с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба №4 / 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 13 / 13.09.2022 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 6 / 09.09.2022 г., Утвърден е със заповед на директора .Р.Д.09.-607./13.09.2022.г

Петрич, 2022 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС - утвърден със Заповед №РД 09-4066 /30.08.2022 г.
на министъра на образованието и науката за учебната 2022/2023 година.

II. УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ, СЕДМИЧЕН И ГОДИШЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ

Видове подготовка, учебни предмети	I гимназиален етап		
	X клас		
Учебни седмици	38 /36+2/ /последните 2 седмици за производствена практика/		
Раздел А – задължителни учебни часове			
I. Общобразователна подготовка			
<i>Учебни предмети</i>	<i>Седмичен брой учебни часове</i>	<i>Годишен брой учебни часове</i>	
Български език и литература	3	108	
Чужд език – Английски език	2	72	
Втори чужд език – Френски език	2	72	
Математика	2	72	
Информационни технологии	0,5	18	
История и цивилизации	3,5	126	
География и икономика	2,5	90	
Философия	2	72	
Биология и здравно образование	2	72	
Физика и астрономия	2	72	
Химия и опазване на околната среда	2	72	
Музика	0,5	18	
Изобразително изкуство	0,5	18	
Физическо възпитание и спорт	2	72	
II. Обща професионална подготовка			
Икономика	1	36	
Общо за раздел А	27,5	990	
Раздел Б – избираеми учебни часове			
III. Отраслова професионална подготовка			
Теория на професията			
Електротехника	0,5	18	
IV. Специфична професионална подготовка			
Теория на професията			
Транспортна и складова техника	1	36	
Бизнескомуникации в спедицията	1	36	
Логистика	1	36	
Практика на професията			
Производствена практика			64
V. Разширена професионална подготовка			
Теория на професията			
Транспортна статистика	1	36	
VI. Разширена подготовка			
Общо за раздел Б	4,5	162	64
Общо за раздел А + раздел Б	32	1152	64
Раздел В – факултативни учебни часове			
VII. Допълнителна подготовка	4	144	
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	32	1152	64

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Учебният план е разработен на основание на чл. 94, на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, чл. 14, чл. 16 и чл. 17 на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния, рамкова програма В – вариант В6 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията “ Спедитор-логистик“.
2. Всяка учебна седмица, освен часовете по физическо възпитание и спорт – ООП, се включва и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности чрез следните видове спорт: Баскетбол съгласно чл. 92, ал. 1 от ЗПУО, чл.14, ал. 3, т. 7 и ал. 5 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план, Заповед № РД09-1111/15.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на спортни дейности.
3. Всяка учебна седмица включва и по един час *час на класа* съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗПУО, чл. 14, ал. 6 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план.
4. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.
5. Изучаваният втори чужд език е френски език.
6. Учебните часове по Информационни технологии ще се изучават по 1 час седмично втори учебен срок.
7. Учебните часове по История и цивилизации ще се изучават по 3 часа седмично първи учебен срок и 4 часа седмично втори учебен срок.
8. Учебните часове по География и икономика ще се изучават по 3 часа седмично първи учебен срок и 2 часа седмично втори учебен срок.
9. Учебните часове по Изобразително изкуство ще се изучават по 1 час седмично втори учебен срок.
10. Учебните часове по Музика ще се изучават по 1 час седмично първи учебен срок.
11. Учебните часове по Електротехника ще се изучават по 1 час седмично първи учебен срок.
12. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.
13. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се използват за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия

- с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.
14. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.
 15. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.
 16. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

Утвърдил:
Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ "Юрий Гагарин"

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

по

Транспортна статистика

(теория)

за X клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ:

КОД 840110 „Спедитор - логистик“

СПЕЦИАЛНОСТ:

КОД 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба №4 / 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 13 / 13.09.2022 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 6 / 09.09.2022 г., Утвърден е със заповед на директора . PD 9-608.1.13.09.2022r

Петрич , 2022

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по *Транспортна статистика (теория)* е предназначена за специалност КОД 8401101 „Спедиция, транспортна и складова логистика“ от професия КОД 840110 „Спедитор - логистик“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното обучение и образование.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да усвоят система от методологически и методически знания и средства за изучаване на статистическите закономерности, научни знания за същността, особеностите, познавателните възможности и условията на приложение на статистическия подход, на статистическите методи и средства при изучаване на масовите явления.

Учениците изучават предмета, методите и задачите на статистиката като наука, етапите и плана на статистическото изучаване, статистико-математически методи за анализ, необходими за вземане на обосновани управленски решения в икономиката, приложението на статистико-математическите методи, принципи и средства за анализ от общата теория на статистиката в транспорта, която служат за база за придобиването на информация за предлагане и за контрола върху цялата дейност в съответствие с изискванията на страните от Европейския съюз.

Учениците придобиват и професионални компетенции за разкриване на същността и взаимодействието между икономическите процеси на микро и макроравнище, както и за управлението и планирането на икономическите явления и процеси в транспорта.

Учебното съдържание в учебната програма са структурирани в два взаимосвързани раздела: Теория на статистиката и Транспортна статистика. Във всеки раздел то е групирено в примерни теми. В началото на учебната година, учителят разпределя учебните часове за всяка тема, като в рамките на определения брой часове влючи и теми за възможностите за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължавашо професионално обучение.

Формирането на професионални компетенции по учебния предмет е на основата на усвояване на специфични понятия, регламентирани принципи и правила, развитие на абстрактното мислене.

В центъра на обучението е ученикът с неговата познавателна дейност: да решава проблемни задачи, да проучва и синтезира информация от различни източници. Учителят използва подходящи образователни техники и различни методи за

преподаване в зависимост от методичната единица, като планира и подбира подходящи нагледни средства и материали.

Образователно-технологичните модели като е-обучение, уеб-уроци, демонстрации, а също и презентации по дадени теми или част от теми, работа с различни източници в интернет, електронни тестове, работни листи, електронни уроци и др. следва да се прилагат с цел постигане оптимален резултат в конкретна учебна ситуация и повишаване мотивацията на учениците за учене.

Обучението се провежда чрез теоретични уроци за нови знания. За активното участие на учениците, учебният процес се организира чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание и чрез ситуационен анализ. По някои от темите могат да се използват интерактивни методи на обучение с елементи от практическото обучение с цел изграждане на навици и умения за ориентиране в икономическа ситуация към даден момент

Като форма на обратна връзка и оценка на знания и умения се използват устни и писмени методи, нестандартизирани тестове, изпълнение на самостоятелни практически задачи: проекти, доклади, презентации и др., за диагностиране степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат, както и идентифициране на обучителни дефицити и предприемане на мерки за преодоляването им.

Обучението се препоръчва да се провежда в кабинет, оборудван с дидактически материали, учебно-технически средства, стандарти, чертежи, схеми, фотоси, макети, образци на различни конструкции хидравлични и пневматични компоненти, използвани в транспортната техника, стандарти, справочна и фирмена техническа литература и др., както и чрез посещения на предприятия, сервизи, автосалони, изложби и др.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Основната цел на обучението по учебния предмет е учениците да придобият необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества) за:

- Прилагане на знания за статистическите закономерности, научни знания за същността на статистическите методи
- Да прилагат статистико-математически методи за анализ
- Вземане на обосновани управленски решения

- Работа в екип

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой часове по учебния предмет **Транспортна статистика** е определен в специфичната професионална подготовка на типовите учебни планове за всяка специалност от професия.

В съответствие с типовите учебни планове са разработени два варианта на разпределение на учебните часове за преподаване на учебното съдържание на учебния предмет, както следва:

Таблица № 1

Варианти	В2, В4, В6
Часове по типов учебен план	36 часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание в учебната програма е структурирано в 2 раздела. За всеки раздел е определен минимален препоръчителен брой учебни часове. Учителят разпределя броя учебни часове в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка.

Разликата между броя на учебните часове в учебния план и общия минимален брой, предвиден в учебната програма, определя резерва часове. Те се разпределят по теми в началото на учебната година от учителя.

Раздели и теми:

РАЗДЕЛ I. ТЕОРИЯ НА СТАТИСТИКАТА

Тема 1. Статистика – теория и практика

Предмет на статистиката. Статистически методи. Основни задачи. Закон на статистиката и организация на статистиката в Република България.

Тема 2. Статистическото изучаване.

Етапи и план на статистическото изучаване. Предварителна подготовка на статистическото изучаване – теоретичен и емпиричен модел на самото изучаване.

Статистически групировки. Класификация. Признаци. Пробно изследване. Провеждане на статистическото изучаване. Статистическо наблюдение и регистрация. Проверка, систематизация и обработка на статистическите данни. Анализирани на получените резултати и формиране на изводи.

Тема 3. Статистически редове, таблици и графични изображения.

Елементи. Групиране според значението на признака.

Видове таблици и графични изображения. Класификационни критерии.

Тема 4. Средни величини.

Обща характеристика. Алгебрични средни величини. Неалгебрични (позиционни) средни величини.

Тема 5. Статистическо разсейване.

Размах на вариацията Средно аритметично (линейно) отклонение. Средно квадратично (стандартно) отклонение и дисперсия.

Тема 6. Индекси.

Индекси за равнище, обем и маса.

Тема 7. Динамични индекси на равнище, на обем и на маса.

Връзка между индексите на равнище, на обем и на маса.

Тема 8. Статистически анализ на зависимости.

Видове анализи.

РАЗДЕЛ II. ТРАНСПОРТНА СТАТИСТИКА

Тема 1. Транспортна статистика – предмет, задачи и организация.

Тема 2. Статистика на превозите.

Обект и задачи. Статистика на превоза на товари. Методология, количествени и качествени показатели на превоза на товари. Видове товари и групировки. Статистика на превоза на пътници. Транспортна продукция – показатели.

Тема 3. Статистика в транспорта.

Статистика в автомобилния транспорт. Статистика в железопътния транспорт. Задачи на статистическото изучаване.

Тема 4. Статистика на дълготрайните активи в отделните видове транспорт.

Групиране и цели на статистическия анализ на дълготрайните активи на предприятията.

Тема 5. Статистика на труда, заплащането и използването на работното време.

Показатели за отчитане и анализ на работната заплата.

Тема 6. Статистика на себестойността на превозите.

Структура на експлоатационните разходи. Индекси. Анализ на разходите.

Тема 7. Статистическо изучаване на приходите, рентабилността и печалбата на транспортното предприятие.

Суми, динамика на сумите на приходите. Равнище и динамика на рентабилността. Размер и динамика на печалбата.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва да знаят :

- смисъла и ролята на общата теория на статистиката като наука във всички видове отрасли на икономиката;
- същността, особености, основни понятия, подходи за изучаване на статистическите закономерности;
- методологическите и методически знания и средства за изучаване на статистическите закономерности;
- планиране, организация и провеждане на изследвания над масови явления с оглед установяване на статистически закономерности;
 - да провеждат статистически изучавания в дадена конкретна предметна област на социално-икономическата действителност (промишленост, транспорт, търговия и др.);
 - работят със статистически величини и формули и изчисляват средни величини.

да могат да:

- анализират и провеждат конкретни статистически изучавания;
- планират и организират изследвания над масови явления с

оглед

установяване на статистически закономерности;

- **вземат управленски решения на всички равнища на социалния живот и**

в частност – в икономиката;

- **пренасят и прилагат знания в нови ситуации;**
- **ползват фирмена и помощна литература – таблици, графики за икономически процеси и явления, и др.**

компетентности:

- **комуникативност;**
- **трудова дисциплина и отговорност;**
- **работа самостоятелно и в екип;**
- **логично мислене;**
- **проявява настреманост към професионално усъвършенстване и кариерно развитие.**

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Шкодрев, Е. и кол. Транспортна статистика. Наука и изкуство. 1990.
2. Проданова, К. Въведение в статистическите методи. Сиела, 1998.
3. НСИ, Статистически справочник. 2007.
4. НСИ, Статистически годишник. 2006.
5. Георгиева, М. Обща теория на статистиката. Мартилен. София, 2004
6. Георгиева, М. Сборник задачи по обща теория на статистиката. Наука и изкуство. 1992.

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Вангелия Налджиева, Професионална гимназия по механоелектротехника „Юрий Гагарин“ – Петрич
2. Петър Гогушев, Професионална гимназия по механоелектротехника „Юрий Гагарин“ – Петрич
3. Янина Апостолова, Професионална гимназия по механоелектротехника „Юрий Гагарин“ – Петрич